

Behandling i Formannskapet - 16.02.2016:

Representant Svein Eggesvik, Sp, fremmet følgende forslag til endring:

Nytt pkt. 1: Gildeskål kommune anbefaler en fordeling fra Havbruksfondet, basert på MTB (maksimal tillatt biomasse) på lokalitetsnivå, med 10 % til staten, 10 % til fylkeskommunene og 80 % til kommunene.

Nytt punkt 2: Av de 80 % til kommunene foreslås det at 70 % fordeles ut fra den enkelte kommunes andel av MTB (maksimal tillatt biomasse) på lokalitetsnivå, og 10 % fordeles ut fra andel ny-tildelte/utvidete lokaliteter.

Ordfører Petter Jørgen Pedersen, Ap, fremmet følgende forslag til tillegg i punkt 4:

Det påpekes at opprettelsen av havbruksfondet ikke må gå på bekostning av en fremtidig arealavgift/produksjonsavgift. Innføring av arealavgift er nødvendig for å gi kommunene forutsigbare inntekter fra havbruksnæringen i de kommunene hvor denne næringen er etablert. En slik avgift vil sikre at også de kommuner som var tidlig ute med tilretteleggingen for næringen – ofte på bekostning av fiskeri, ferdsel og naturopplevelser og mulig bruk av landarealene som grenser opp mot anleggene – og som derav ikke kan ta ut mer vekst allikevel blir sikret et tilfredsstillende inntektsgrunnlag for de arealene som er avsatt.

Rådmannens forslag med endring fra Eggesvik og tillegg fra Pedersen ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling:

1. Gildeskål kommune anbefaler en fordeling fra Havbruksfondet, basert på MTB (maksimal tillatt biomasse) på lokalitetsnivå, med 10 % til staten, 10 % til fylkeskommunene og 80 % til kommunene.
2. Av de 80 % til kommunene foreslås det at 70 % fordeles ut fra den enkelte kommunes andel av MTB (maksimal tillatt biomasse) på lokalitetsnivå, og 10 % fordeles ut fra andel ny-tildelte/utvidete lokaliteter.
3. Utbetaling bør skje med en gangs vederlag for økt kapasitet er innbetalt (umiddelbar utbetaling).
4. Gildeskål kommune oversender følgende høringsuttalelse til Departementet:

Havbruksfondet – fordelingsnøkkel midler

- Prinsipielt mener Gildeskål kommune at vederlaget uavkortet skal gå til lokale myndigheter, men for å bidra til en rask og klar avklaring så aksepteres det at 10 % av vederlaget går til staten.
- Hoveddelen, 70 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total lokalitetskapasitet (les: total maksimal tillatt biomasse, MTB, på lokalitetsnivå). Gildeskål kommune mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område. I tillegg til at kommunen mener at dette gir en rettferdig fordeling, så er dette også en ordning som er enkel å forvalte. Å legge til grunn kun lokaliteter som er i bruk er komplisert og uhensiktsmessig i og med at en lokalitet som ikke benyttes likevel vil representerer et arealbeslag.
- En mindre del, 10 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av ny-tildelte/utvidete lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen.

Dette kan også være et insitamant til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.

- Fylkeskommunen spiller en viktig rolle i kystsonoplanarbeidet, og finansierer store deler av planarbeidet. En bedre samordning av arealplaner og andre fellestiltak mellom kommunene vil i fremtiden bli enda viktigere. Med den rollen Fylkeskommunen har i dag med å samordne denne type aktiviteter bør 10 % av midlene gå til fylkeskommunene fordelt ut fra det enkelte fylkes andel av total lokalitetskapasitet. Det bør ligge en forutsetning i tildelingene til fylkeskommunene at midlene skal benyttes i samordning av fellestiltak relatert til havbruksaktivitet, på tvers av kommunegrensene.

Tildeling av midler

- Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra staten til kommunene.
- Lokalitetskapasitet per 31.12 skal ligge til grunn for beregning av grunnlaget neste år.
- Gildeskål kommune mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gangs vederlag for økt kapasitet er innbetalt (umiddelbar utbetaling). Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordning sikrer også at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.
- Høringsnotat viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. Gildeskål kommune stiller seg uforstående til dette, og mener bestemt at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av denne nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet, og komme til utbetaling til kommunene senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Havbruk som distriktsnæring har en meget stor andel av arbeidsplasser i lokalsamfunn langs kysten. Det er viktig at lokalsamfunn gjøres mer attraktive for å sikre sysselsetning og bosetning. Bidraget fra vederlaget for vekst vil således være et viktig bidrag til kommunene for at de kan videreutvikle seg med gode tilbud, og med det også legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen og verdiskaping for storsamfunnet.

Arealavgift/produksjonsavgift

Det påpekes at opprettelsen av havbruksfondet ikke må gå på bekostning av en fremtidig arealavgift/produksjonsavgift. Innføring av arealavgift er nødvendig for å gi kommunene forutsigbare inntekter fra havbruksnæringen i de kommunene hvor denne næringen er etablert. En slik avgift vil sikre at også de kommuner som var tidlig ute med tilretteleggingen for næringen – ofte på bekostning av fiskeri, ferdsel og naturopplevelser og mulig bruk av landarealene som grenser opp mot anleggene – og som derav ikke kan ta ut mer vekst allikevel blir sikret et tilfredsstillende inntektsgrunnlag for de arealene som er avsatt.